પાની પીયો તો યાદ કરો પ્યાસ ઈમામકી!
પ્યાસો યે હૈ સબીલ! શહીદોંકે નામકી.

સબીલ નામા.

ઉર્દુ ઝબાન ઔર ગુજરાતી હરફોંમેં.

હસબુલ-ફરમાયશ:

કા. એમ. બીન કા. એ. કે

બંબઈ

કાદર્યા પ્રેસમેં છાપાગયા.

સને-૧૩૧૦-હી. *ઓકટોમ્બર-૧૮૯૨-ઈ.

સબીલ હઝરત ઇમામ હુસૈન અલૈહીસ્સલામકી.

૧

હૈ યે સબીલ ઉસ શાહ આલી મુકામકી,
ઉમ્મતપે જીસને આતશે દોઝખ હરામકી;
લઝ્ઝત હૈ ઉસકે પાનીમેં કૌસરકે જામકી,
હોગી નજાત ઈસ્સે હરએક ખાસો આમકી;
પાની પ્યો તો યાદ કરો પ્યાસ ઈમામકી?
પ્યાસો યે હૈ સબીલ! શહીદોંકે નામકી.

૨

અવ્વલ તો વો શહીદ હૈ ઝોહરાકા નુરે—ઐન,
શાહેશહીદ ખસ્ત જીગર તીશન લબ હુસૈન;
પ્યાસા મુવા હૈ સાકીએ કૌસરકા નુરે—ઐન,
ઉસ તીશનલબકે વાસ્તે સબ રોએં ભરકે નૈન;
પાની પ્યો તો યાદ કરો પ્યાસ ઈમામકી?
પ્યાસો યે હૈ સબીલ! શહીદોંકે નામકી.

૩

ફીર બઅદ ઉનકે હાય વો અબ્બાસ શહસવાર,

રાહે ખુદામેં કરદીયા જી જાનકા નીસાર;
દરયા કીનારે ટુકડે હુવા પ્યાસા બેકરાર,
શેરેહ ઉસકા નામ લો ઔર ગમમેં આહમાર;
પાની પ્યો તો યાદ કરો પ્યાસ ઈમામકી !
પ્યાસો યે હૈ સબીલ! શહીદાંકે નામકી.

૪

ફીર ઉનકે બઅદ હાય વો અકબરસા નૌજવાં,
સુરતમેં જીસકી શકલ મોહમ્મદકીથી અયાં;
મારા સીતમગરોંને જો ઉસ શેરકો વહાં,
પ્યાસાહી મરગયા વો જવાં હાય દોસ્તાં;
પાની પ્યો તો યાદ કરો પ્યાસ ઈમામકી!
પ્યાસો યે હૈ સબીલ! શહીદાંકે નામકી.

૫

ફીર વોં જવાન જીસ્કે લગે મૌતસે લગન,
દુલ્હા પ્યાસા મરગયા રોતી રહી દુલ્હન;
જોડા શહાના ઉસકા હુવા બ્યાહમેં કફન,
સેહરૈકે પુરઝે હોગએ ટુકડે હુવા બદન;
પાની પ્યો તો યાદ કરો પ્યાસ ઈમામકી!
પ્યાસો યે હૈ સબીલ! શહીદાંકે નામકી.

૬

ફીર બઅદ ઉનકે હાય વો શશમાહકા સગીર,
ઉસ તીશનલબકે હલ્કપે ઝાલીમને મારા તીર;

અસગર અલી વો ચાંદસી તસવીર બેનઝીર,
ઊસકોભી તીનદીન નહીં પાની મીલા ન શીર;
પાની પ્યો તો યાદ કરો પ્યાસ ઈમામકી?
પ્યાસો યે હૈ સબીલ! શહીદોંકે નામકી.

૭

જીસવકત હાય તીર લગા ઉસ સગીરકે,
ઔર રૂહ ઉસકી પ્યાસી ગઈ સાથ તીરકે;
ઉસવકત નાલા ભર ચુકે લહુ વ શીરકે,
આંસુ ટપકને લગગએ હઝરતે શબ્બીરકે;
પાની પ્યો તો યાદ કરો પ્યાસ ઇમામકી?
પ્યાસો યે હૈ સબીલ! શહીદોંકે નામકી.

૮

આયા જો કત્લગાહમેં વો શાહે કરબલા,
ઔર એક લાખ ફોજે સીતમગારસે લડા;
ભુખા પ્યાસા તીન શબ ઔર તીન રોઝકા,
લાચાર હોકે ઝખમી વો ઘોડે સતી ગીરા;
પાની પ્યો તો યાદ કરો પ્યાસ ઇમામકી?
પ્યાસો યે હૈ સબીલ! શહીદોંકે નામકી.

૯

તબ ખંજર ઉસકે હલકપે હોને લગા રવાં,
પાની અગર મીલે તો કરૂં પ્યાસકા બયાં;
કયા બેકલી મૈં ઉસકી લીખું હાય દોસ્તાં,

બસ અય મોહીબ્બો હોતા હૈ જારી યે અઝદહાં;
પાની પ્યો તો યાદ કરો પ્યાસ ઈમામકી?
પ્યાસો યે હૈ સબીલ! શહીદોંકે નામકી.

૧૦

પાની પ્યો તો સીબ્તે પયમ્બરકા નામ લો?
અબ્બાસઅલી ઔર ઉસકે બીરાદરકા નામ લો?
કાસીમ ભતીજે ઉસકે દીલાવરકા નામ લો?
ફીર બઅદ ઉનકે અકબરો અસગરકા નામ લો?
પાની પ્યો તો યાદ કરો પ્યાસ ઇમામકી?
પ્યાસો યે હૈ સબીલ! શહીદોંકે નામકી.

૧૧

પસ ઉનકે નામકા કોઇ પાની પીલાયગા,
યા ઉનકી નઝરકા કોઇ શરબત બનાયગા;
મહબુબ ઉનકા હોગા વો જન્નતમેં જાયગા,
બદલા યે ઈસકા રોઝે કયામતમેં પાયગા;
પાની પ્યો તો યાદ કરો પ્યાસ ઈમામકી?
પ્યાસો યે હૈ સબીલ! શહીદોંકે નામકી.

૧૨

અય યારો ઈસ સબીલકા પાની ગુલાબ હૈ,
પીનેકા ઈસમેં કુછ ન હીસાબો કીતાબ હૈ;
પાની નહીં હૈ ખુલ્દે બરીંકા યે આબ હૈ,
કીસમતમેં જીસકી હોવે પીયે યે વો આબ હૈ;

પાની પ્યો તો યાદ કરો પ્યાસ ઈમામકી?
પ્યાસો યે હૈ સબીલ! શહીદાંકે નામકી.

૧૩

ગર ચાહતા વો ઝોરે ઈમામતસે વો ઈમામ,
પાની ઝમીંસે ફટકે નીકલ આતા વહીં તમામ;
ઔર આસ્માંસે અબ્ર બરસતા બ ઈઝ્ને હુમામ,
લેકીન થા ઊસકો રાહે રઝાપરહી અપને કામ;
પાની પ્યો તો યાદ કરો પ્યાસ ઈમામકી?
પ્યાસો યે હૈ સબીલ! શહીદાંકે નામકી.

૧૪

જારી હૈ ઈસ સબીલપે ઉસ શાહે દીંકા નામ,
જીસ્કા નઝીર અદના હૈ એક કમતરીં ગુલામ;
કેહતા હૈ ઈસ સબીલકે કૌસરકા પીકે જામ,
સલવાત બર મોહમ્મદ વ બર આલેઓ મુદામ;
પાની પ્યો તો યાદ કરો પ્યાસ ઈમામકી?
પ્યાસો યે હૈ સબીલ! શહીદાંકે નામકી.

તમામ હુવા—સબીલ નામા.

બના કાસીમ રનમેં જાના ન થા,
મૈંતો પેહલેસે કેહતીથી માના ન થા;
હમકો તનહા યહાં છોડ જાના ન થા.—૧
બાનું કેહતીથી રોરો અહલે સીતમ,
બે ગુન્હપે કયું ઈતના કીયા હૈ ઝુલમ?

કયા પયમ્બરકા લખ્તે જીગર યે ન થા.—૨
તેરે ગમને કયા મેરા ટુકડે જીગર,
ખોલો આંખેં બના ઝરા દેખો ઈધર!
નાઝ બરદારકો યું કુડહાના ન થા.—૩
તેરી હાલતકો દેખ મેરા સીના ફટા,
તેરી આંખોંમેં છાગઈ ગમકી ઘટા;
કયા કરેં હમ મુકદરસે ચારા ન થા.—૪
લુટગઈ મેરી સારી કમાઇ યહાં,
બના તુને કયા અપના જન્નત મકાં;
હમસે ફારીગહો હસ્તીસે જાના ન થા.
બના કાસીમ રનમેં જાના ન થા.—૫

મુસદદસ—શાહઝફર.

૧

નમાઝ પડહકે સદા સીજદઓ કયામકે સાથ,
વઝીફા ચાહીએ ઝીકરે ગમે ઈમામકે સાથ;
અગર હૈ દોસ્તી ઉસ સરવરે અનામકે સાથ,
તો વીરદેસુબોહ કે સાથ ઔર વીરદશામકે સાથ;
સલામે શાહ હો સલવાતે અલદદવામકે સાથ,
કે હર નમાઝ અદા હોતી હૈ સલામકે સાથ.

૨

હઝાર કોઈ ઈબાદાતમેં રહે મશગુલ,
જો દીલમેં રખતા નહો હુબ્બ અહલે બૈત રસુલ;

નમાઝ ઊસકી હો મકબુલ નઇ દુઆ હો કુબુળ,
જો હો તો દૌલતે હરદોજહાં હો ઈસ્સે હુસુલ;
સલામે શાહહો સલવાત અળદદવામ કે સાથ,
કે હર નમાઝ અદા હોતી હૈ સલામકે સાથ.

૩

બજુઝ હુસૈન હો કોઇ શફીએ ઊમ્મત કયા?
કરે જો વો ન શફાઅત તો ફીર શફાઅત કયા;
બગૈર ઉસકી ઇતાઅત અદા હો તાઅત કયા?
નહો જો ઉસકી મોહબ્બત તો હૈ ઇબાદત કયા?
સલામે શાહ હો સળવાત અલદદવામકે સાથ,
કે હર નમાઝ અદાહોતી હૈ સળામકે સાથ.

૪

વો શાહે હર દોસરા નુર ચશ્મ શાહે નજફ,
ઝુકા જો ઊસકી તરફ વો ઝુકા ખુદાકી તરફ;
પૈ નમાઝ મલીક બાંધે જબ ફળક પર સફ,
કહીં હુસૈનકો અલ્લાહને દયા હૈ શરફ!
સળામે શાહહો સળવાત અળદદવામકે સાથ,
કે હર નમાઝ અદા હોતી હૈ સળામકે સાથ.

૫

જહાંમેં હૈ જો કોઈ ખાસ બંદએ મઅબુદ,
નહો નમાઝ કઝા ઉસ્સે ઔર તરક દરૂદ;

રહે હુસૈનકે ગમમેં દીળ ઉસકા દર્દ આલુદ,
કે ઉસકે વાસ્તે હૈ દો જહાંમેં યે બહબુદ;
સળામે શાહહો સળવાત અળદદવામકે સાથ,
કે હર નમાઝ અદા હોતી હૈ સળામકે સાથ.

૬

હુસૈન ઇબ્ને અલી હૈ વો શાહે હર દો જહાં,
કે જીસકે જીન્નો–બશર સબ હૈં તાબએ ફરમાં;
સળામ ભેજીએ ઉસપર હમેંશા બા દીલો–જાં,
યહી હૈ દીન યહી ઈસલામ ઔર યહી ઈમાં;
સળામે શાહહો સલવાત અલદદવામકે સાથ,
કે હર નમાઝ અદા હોતી હૈ સલામકે સાથ.

૭

ગમે હુસૈનમેં જો તેરી ચશ્મ હૈ પુરનમ,
સીયાહી ઉસમેં નહીં રોશનાઇસે હૈ કમ;
હર એક શાખમીઝાસે ઝફર બનાકે કલમ,
યે દીલકે પરચેપે આંખોસે કર હમેંશા રકમ;
સલામે શાહહો સલવાત અલદદવામકે સાથ,
કે હર નમાઝ અદા હોતી હૈ સલામકે સાથ.

મુખમ્મસ—યાદેઅલી.

૧

રનમેં કીસ શૌકતસે અસ્પગાઝયાં ચક્કરમેં થે,
દેખકર હૈરતસે જીનકો આસમાં ચક્કરમેં થે!

લશકરે આદામેં સબ પીરો—જવાં ચક્કરમેં થે,
અફ્સરોંસે લેકે ઔર તા પાસબાં ચક્કરમેં થે;
ખૌફ્સે શાહકે સભી બાનો—નીશાં ચક્કરમેં થે.

૨

કરબલામેં લશકરે—દીં આયા જબ બા ઈઝઝોશાં.
કાંપતે થે રોઅબસે આદાકે સારે મરદુમાં;
દશ્તમેં ફીરતેથે લરઝાં ખૌફ્સે શેરઝયાં,
કયા કરૂં અય મોઅમીનોં ઉસકે તજમ્મુલકા બયાં;
રનમેં કીસ્મ શૌકતસે અસ્પ ગાઝયાં ચક્કરમેં થે.

૩

ખેંચકર સુળતાન દીંને જીસઘડી તેગદોદમ,
કર દીએ એક આનમેં તનહા હઝારોં સરકલમ;
દેખ ઊસ શાહઝમનકો દંગ થે અહલે સીતમ,
મારતેથે દુશમનોંકો રનમેં વો શાહે ઉમમ;
દેખકર હૈરતસે જીનકો આસમાં ચક્કરમેં થે.

૪

જબ પડે આદામેં જીસદમ ખેંચકર શમશીરકો;
કરદીયા એક વારમેં દો ટુકડે હર બેપીરકો;
થે ખડે શશદર સભી હાથોંમેં થામે તીરકો,
દેખકર હૈરાન થે અહલે દગા શબ્બીરકો!
લશકરે આદામેં સબ પીરો—જવાં ચક્કરમેં થે.

૫

ફોજમેં આદાકે બરપા નુહકા તુફાં થા,
ખુનસે માનીંદ ળાળાઝાર સબ મેદાં થા;
ખૌફસે કુફ્ફેકા લશકર કાળએ બે જાં થા,
હોશ ખોએથે યઝીદી કબ બજા અવસાં થા;
અફસરોંસે લેકે ઔરતા પાસબાં ચક્કરમેં થે.

૬

શાહકી શમશેર રનમેં જીસઘડી જાતી ચમક,
ચોંક પડતે અહલે કુફ્ર આંખ જાતીથી ઝપક;
મરહબા સલ્લેઅળા કેહતે થે સબ જીન્નો–મળક,
દેખકર તેગે દો દમકે આબદારીકી દમક;
ખૌફસે શાહકે સભી બાનો–નીશાં ચક્કરમેં થે.

૭

હશમતો જુરઅત ખુદાને શાહકો કીથી અતા,
થી વલે મનઝુર ઉનકો બેશતર હકકી રઝા;
ઈસલીએ પાઈ શહાદત ઔર દયા સરકો ઝુકા,
ઉસ રઝાજોઇપે અય **યાદઅલી** સબથે ફીદા;
હુરો–ગીળમાં ! ઈન્સો–જાં ! કરરોબ્યાં ચક્કરમેં થે.

સલામ.

૧

દીએ નહીં મુજરઈ ઉસ શાહકોસીતમગરે પાની,

જીસકા હો તીશનેલબ દેખકે પથ્થર પાની.
યાદ કર પીયાસકો શબ્બીરકે તું અશક બહા,
ચાહતા કૌસરો તસનીમસે હૈ ગર પાની.
પાની પાની હો ખીઝાલતસે ન કયું કર દરયા ?
શાહકા જબ ન લબે ખુશક કરે તર પાની.
રહે તીશના અસદુલ્લાહકા ફરઝંદ અફસોસ,
દુશમનોંકે પીએં ગાઓ—ખરો લશકર પાની.
રીસ્મ હૈ શાદીમેં બીયાહ દુલ્હેકો પીલાના શરબત,
ન હુવા કાસીમે નવશાહકો મયસ્સર પાની.
અપને આંખોંસે છીડકતે હૈં યે આંસુ,
હર ગુલે ઝખ્મપે અબ્બાસકે સરવર પાની,
થા યેહ મનઝુર નહો ઉમ્મતે આસીપે અઝાબ,
પીતા કીસતરહસે વો જાને પયમબર પાની ?
કેહતાથા મૈં ન હું સેરાબ બલાસે લેકીન,
યેહ પડે આતશે દોઝખપે સરાસર પાની.
અય ઝફર હૈ ગમે શબ્બીરમેં રોતા ગરદું,
અબરસે યેહ જો બરસતા હૈ ઝમીંપર પાની.

તમામ શુદ.

બ—કલમ—ખાકસાર.

કાઝી ઈસમાઇલ—કાઝી મોહમ્મદ મીયાં

પોરબંદરી.